

Optimizacija vezja na ravni registrov

Digitalni elektronski sistemi 2024/25

Andrej Trost

Vzporedna (paralelna) izvedba nalog

- enota: skupina vhodov, ki se obdela in pride na izhod
 - npr. en vzorec zvoka
- zakasnitev ali latenca (**latency**)
 - čas za prehod enote od vhoda do izhoda
- prepustnost (**throughput**)
 - število obdelanih enot v enoti časa

Vzporedna izvedba nalog povečuje prepustnost!

Naloga: pečemo piškote

Koraki: 1. iztiskanje modelov in 2. pečenje v pečici

model

peka

- ▶ Možnosti hitrejše izvedbe?
- ▶ 1. prostorska (več modelov, pečic in kuharjev)

model

peka

model

peka

model

peka

- ▶ 2. časovna (tekoči trak, cevovod)
 - ▶ nalogo razdelimo na več opravil, ki potekajo hkrati

model

peka

model

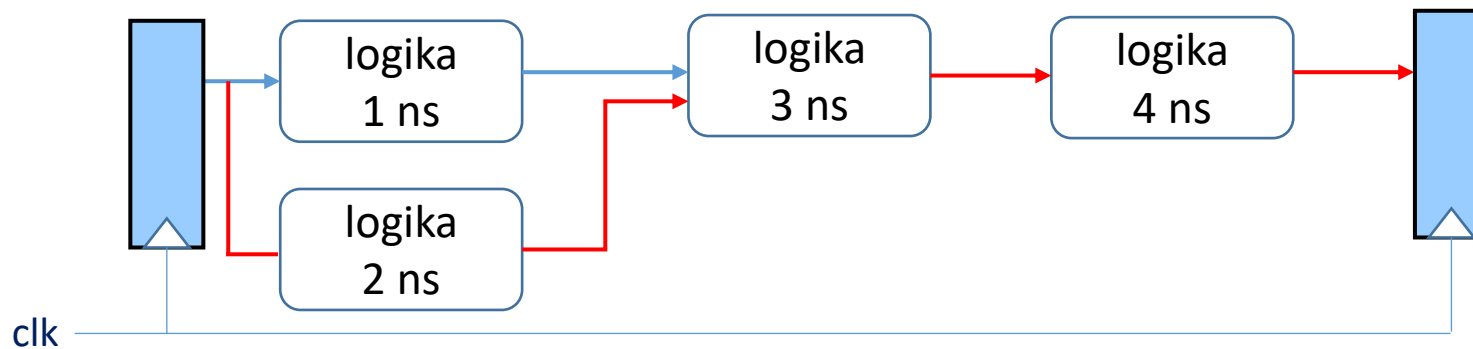
peka

model

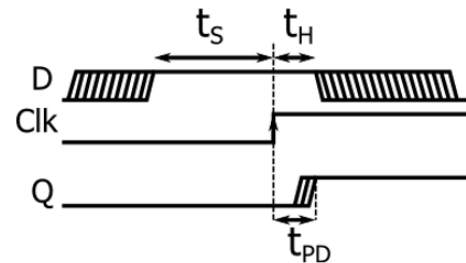
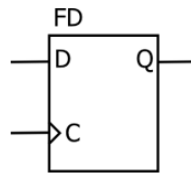
peka

Zakasnitve v sekvenčnem vezju

- ▶ Zmogljivost vezja omejujejo zakasnitve v kombinacijskem delu: prenos pri seštevanju,...
- ▶ frekvenco ure omejuje povezava z največjo zakasnitvijo, ki se imenuje **kritična pot**

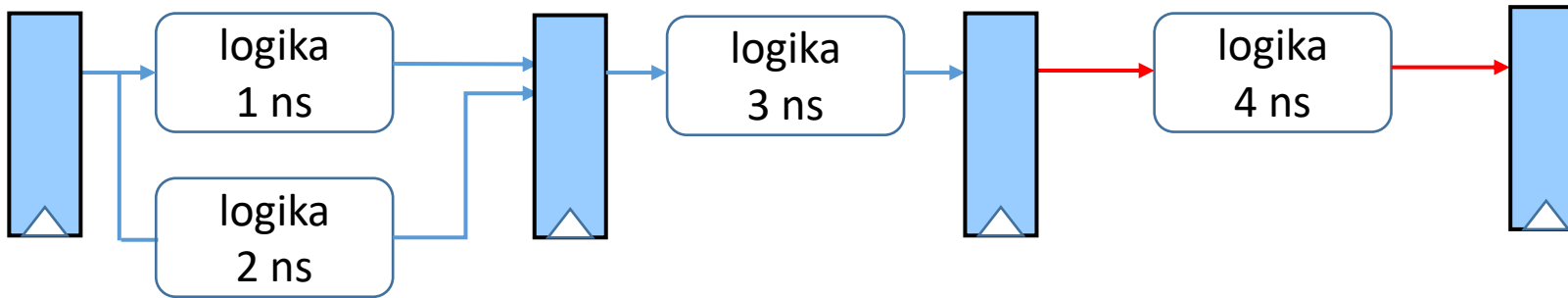

- ▶ Parametri registrov
 $t_{pd} = 0.3 \text{ ns}$, $t_s = 0.2 \text{ ns}$

- ▶ celotna zakasnitev: $T_c = 0,3 + 2 + 3 + 4 + 0,2 = 9,5 \text{ ns}$

Vezje s cevovodom (pipeline)

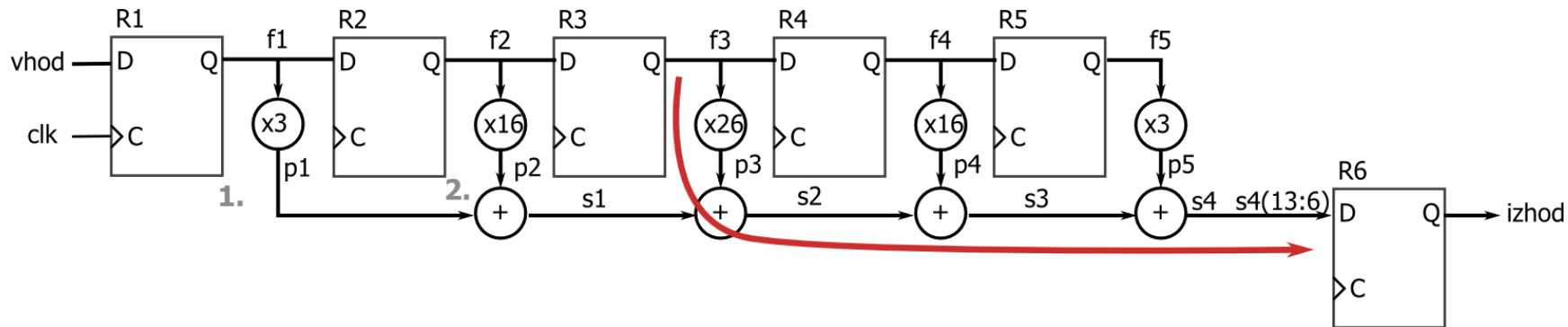

Dodamo registre med kombinacijsko logiko

- ▶ največja zakasnitev: $T_c = 0,3 + 4 + 0,2 = 4,5 \text{ ns}$
- ▶ prepustnost vezja se poveča!

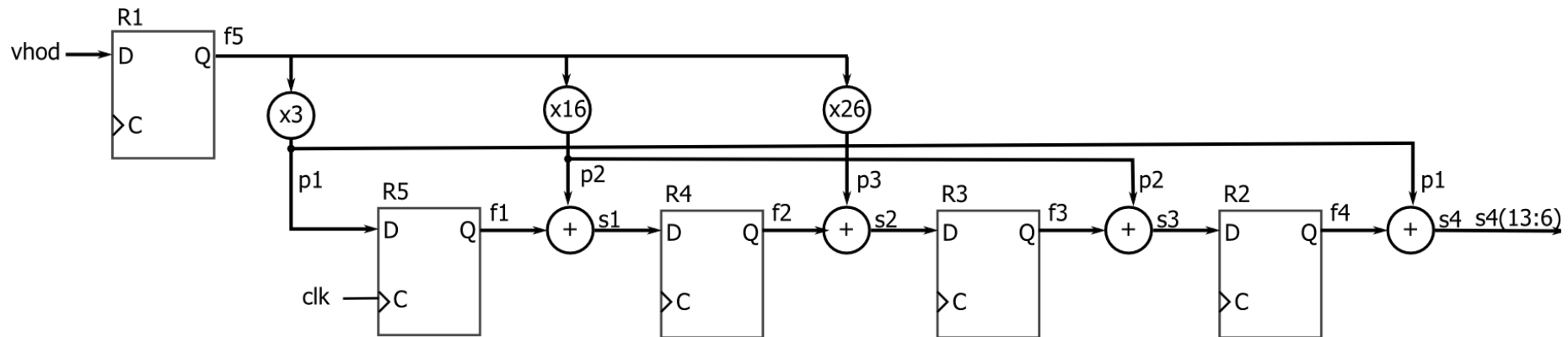
1. vezje: Gaussovo sito

- ▶ Obdelava zvoka s konvolucijo, cevovodno vezje
 - ▶ zakasnitve v seštevalnikih
 - ▶ množenje s $26 = 11010$ se spremeni v 2 seštevanji

Optimizirano Gaussovo sito

- ▶ Preuredimo operacije, da zmanjšamo kritično pot
 - ▶ množenje z 26 in eno seštevanje na kritični poti

- ▶ Kakšna je zakasnitev in prepustnost?
- ▶ 1 cikel ure, zaradi krajše kritične poti bo prepustnost višja

Zakasnitve odvisne od tehnologije

ASIC: v integriranih vezjih prevladujejo zakasnitve v logiki

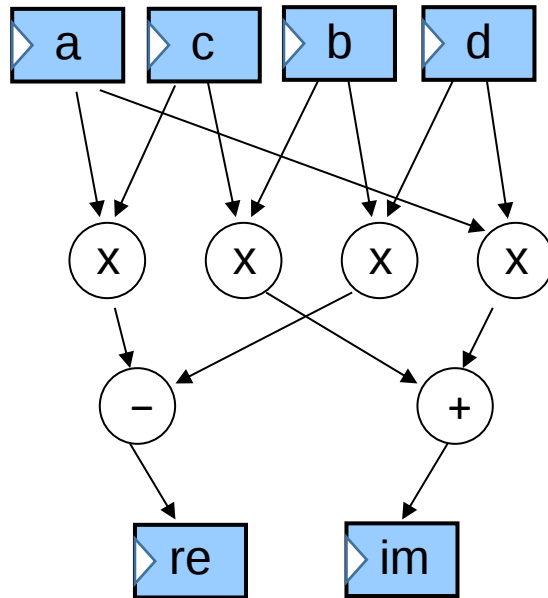
- zmanjšamo s topologijo vrat, obremenitvijo in načrtovanjem transistorjev

FPGA: programirljiva vezja imajo velike zakasnitve v povezavah

- na križiščih povezav so elektronska stikala, ki vnašajo zakasnitev pri prenosu signalov
- izbira kratkih in namenskih povezav (optimizacija v programski opremi)

2. vezje: kompleksno množenje

$$(a + bi)(c + di) = ac - bd + (bc + ad)i$$

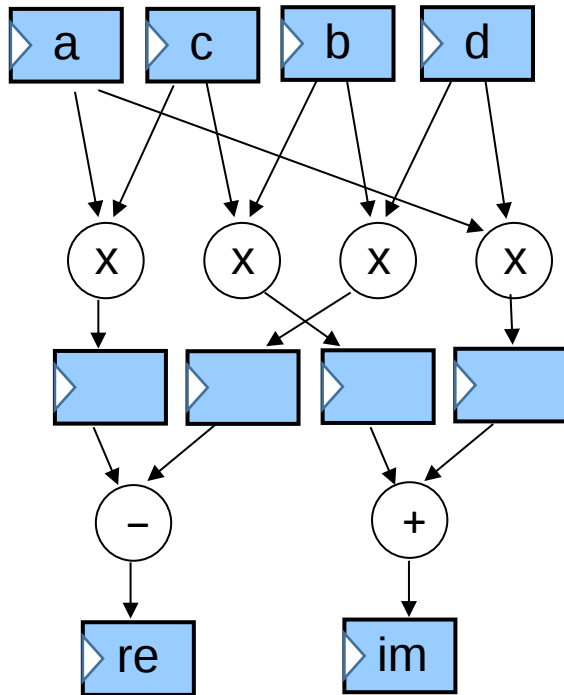


```
entity complex
  a,b,c,d: in u8;
  re,im: out u16;
  p1,p2,p3,p4: u16
begin
  p1 = a*c; p2 = b*d;
  p3 = b*c; p4 = a*d;
  re <= p1-p2
  im <= p3+p4
end
```

- ▶ 4 množilniki, seštevalnik, odštevalnik
- ▶ FPGA Cyclone IV: 1424 LE, 128 FF, 106 MHz (zakasnitev : 1 cikel)

2. vezje: kompleksno množenje, cevovod

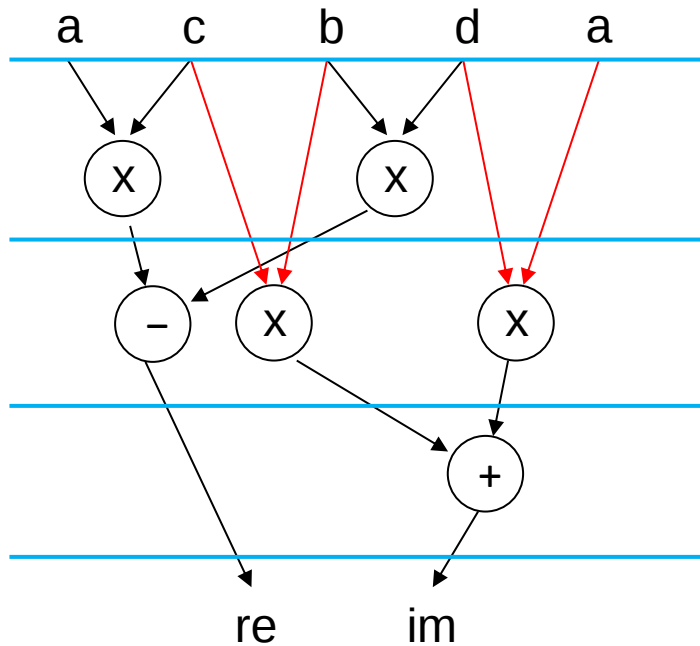
$$(a + bi)(c + di) = ac - bd + (bc + ad)i$$

- ▶ 1424 LE, 128 FF, 106 MHz (1 cikel)
- ▶ 1424 LE, 256 FF, 129 MHz (2 cikla)
- ▶ 1550 LE, 320 FF, **152 MHz** (3 cikli)
 - ▶ množilnik razdeljen na 2 stopnji
 - ▶ prepustnost 152 M op/s

Optimizacija površine vezja

deljena uporaba množilnikov in gradnika addsub

- 2 mult, 1 addsub
- 3 računski cikli

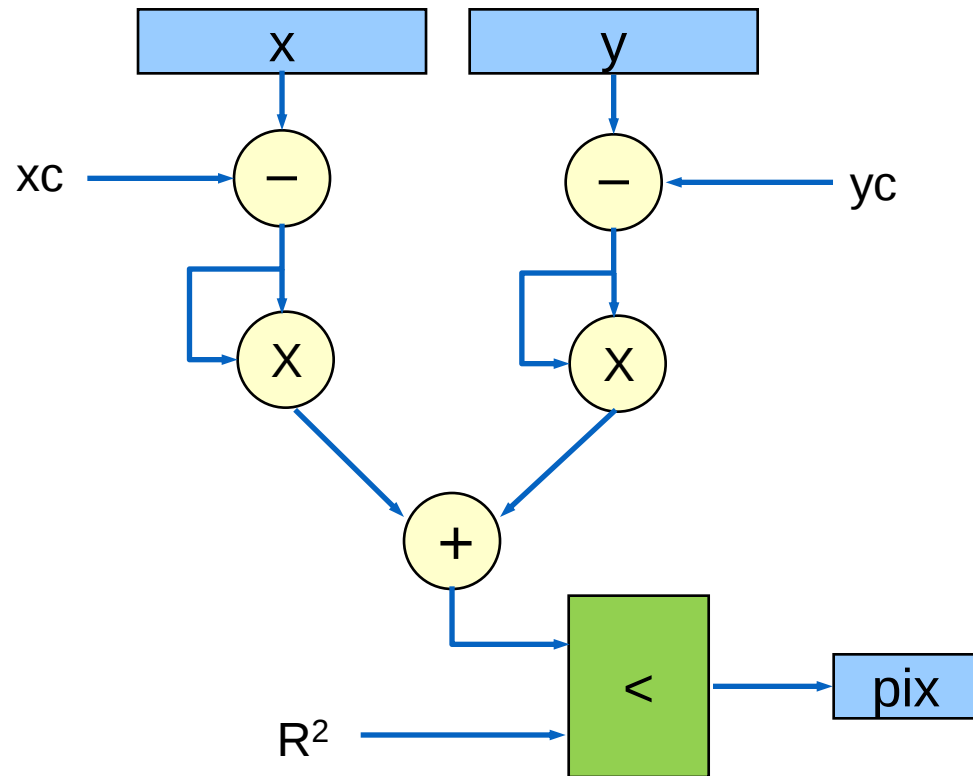
```
p1 = m1*c; p2 = m2*d
if st=1 then
  m1<=a; m2<=b;
else
  m1<=b; m2<=a;
end
if st=2 then
  re <= p1-p2
elsif st=3 then
  im <= p1+p2
end
```

- ▶ 1424 LE, 128 FF, 106 MHz (1 cikel)
- ▶ 790 LE, 98 FF, 133 MHz
 - ▶ zakasnitev: 3 cikli
 - ▶ prepustnost: $133/3 = 44$ M op/s

3. vezje: izračun točk v krogu

Ali točka (x,y) leži znotraj krožnice (x_c, y_c, R^2) ?

$$(x-x_c)^2 + (y-y_c)^2 < R^2$$


```
dx <= signed(x) - xc;  
dy <= signed(y) - yc;
```

```
p1 <= dx * dx;  
p2 <= dy * dy;
```

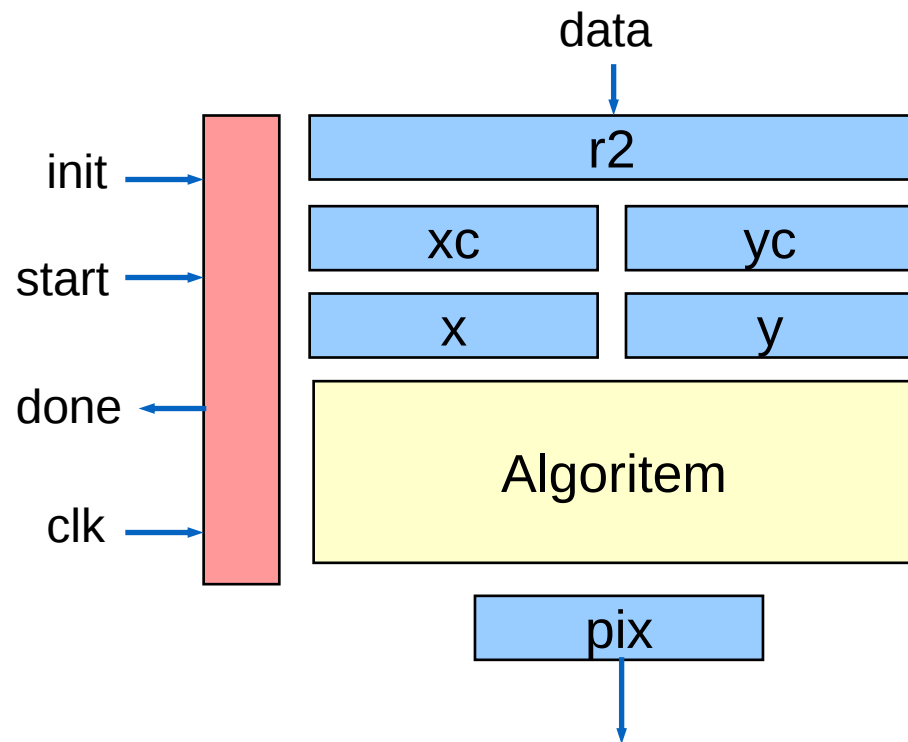
```
r <= p1 + p2;
```

```
if rising_edge(clk) then  
  if r < r2 then  
    pix <= '1';  
  else  
    pix <= '0';  
  end if;
```

Vmesnik vezja

Prek vmesnika nastavljamo parametre kroga in prenašamo podatke

Potrebujemo registre in krmilne signale

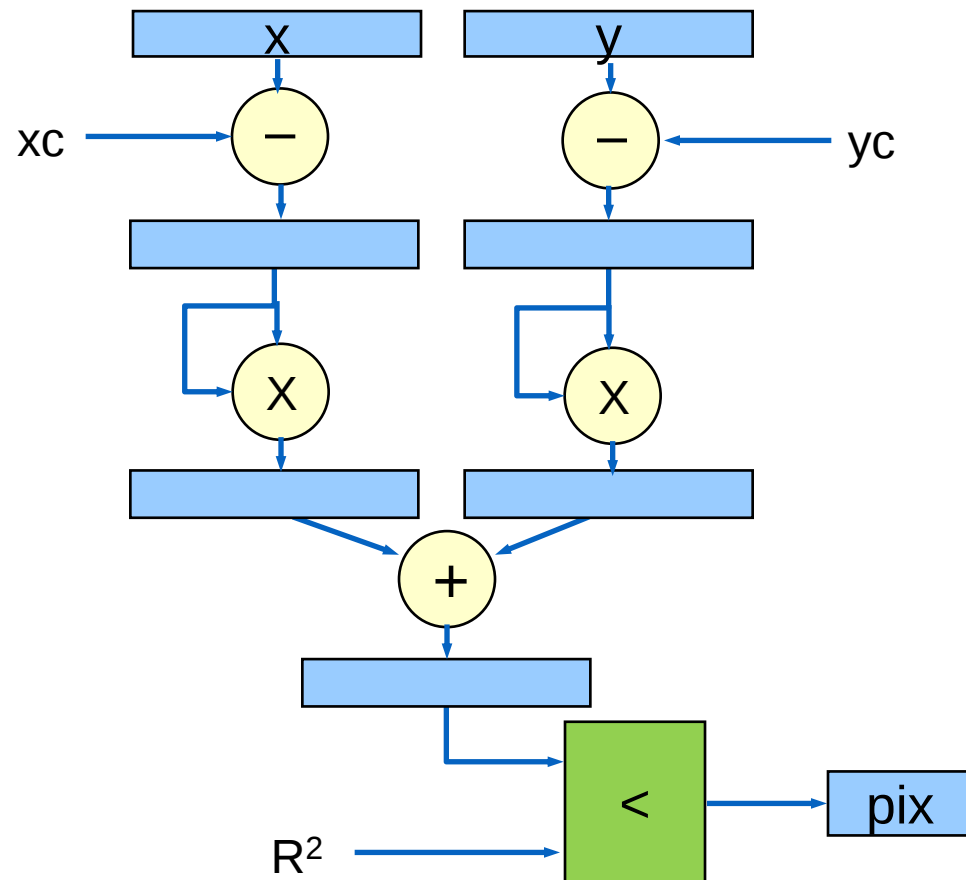

# FSMs	:	1
# Multipliers	:	2
8x8-bit multiplier	:	2
# Adders/Subtractors	:	3
16-bit adder	:	1
8-bit subtractor	:	2
# Registers	:	51
Flip-Flops	:	51
# Comparators	:	1
16-bit comparator less	:	1

- ▶ Zasedenost vezja XC3S50A: 7% (52), 3% FF, 2/3 MULT
- ▶ zakasnitev: 1 cikel, prepustnost: 78 M op/s

Optimizacija vezja – računski cevovod

Rezultat posamezne operacije shranimo v registru


```
if rising_edge(clk) then
```

```
  dx <= signed(x) - xc;
```

```
  dy <= signed(y) - yc;
```

```
  p1 <= dx * dx;
```

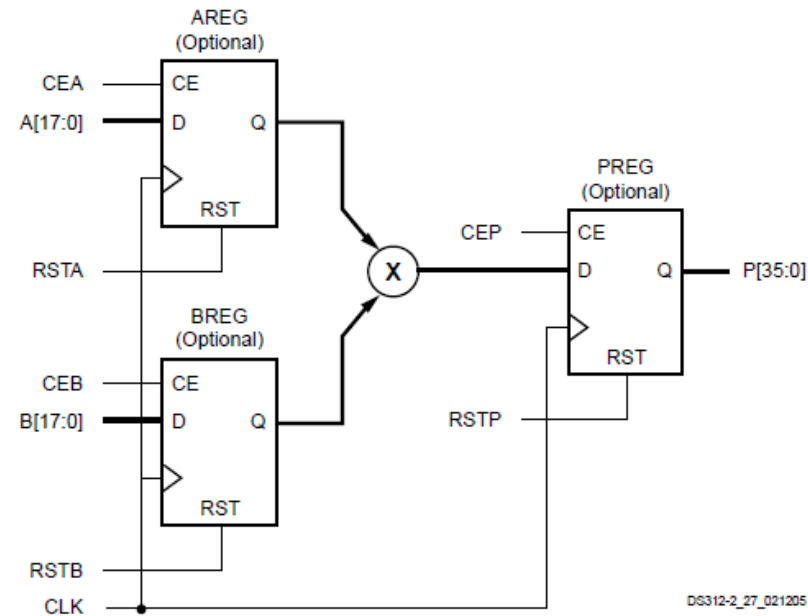
```
  p2 <= dy * dy;
```

```
  r <= p1 + p2;
```

- ▶ cevovod: v vsakem ciklu obdela nov podatek
- ▶ zakasnitev (latenca) vezja je 4 cikle

Rezultati sinteze in tehnološke preslikave

# FSMs	: 1
# Multipliers	: 2
8x8-bit multiplier	: 2
# Adders/Subtractors	: 3
16-bit adder	: 1
8-bit subtractor	: 2
# Registers	: 67
Flip-Flops	: 67
# Comparators	: 1
16-bit comparator less	: 1

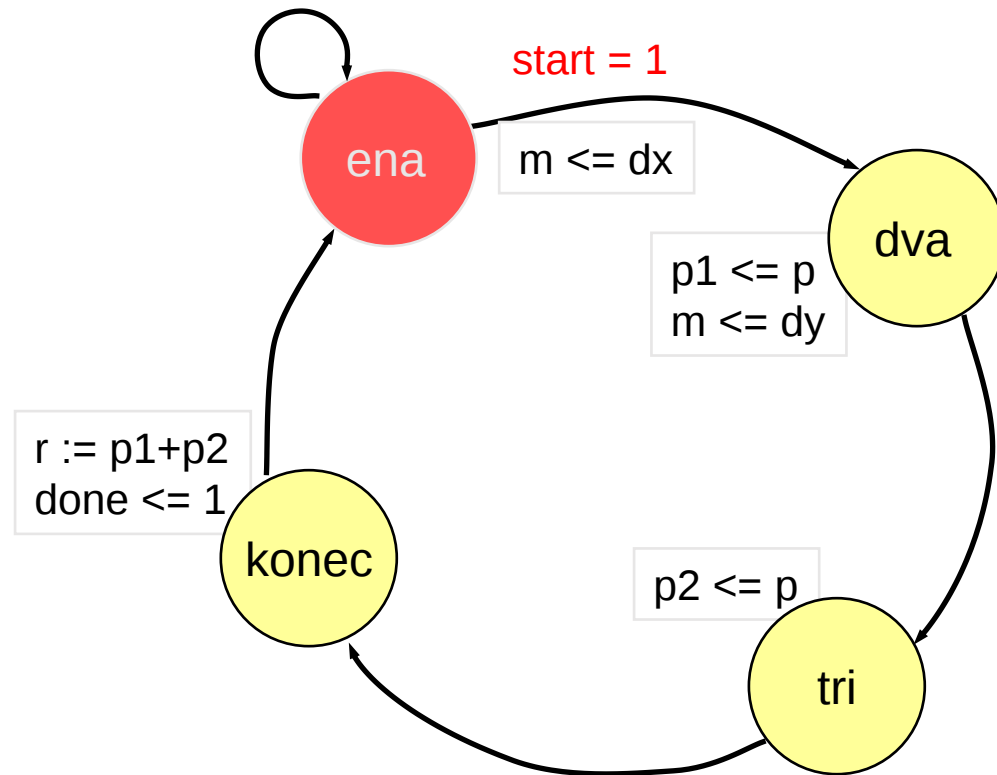
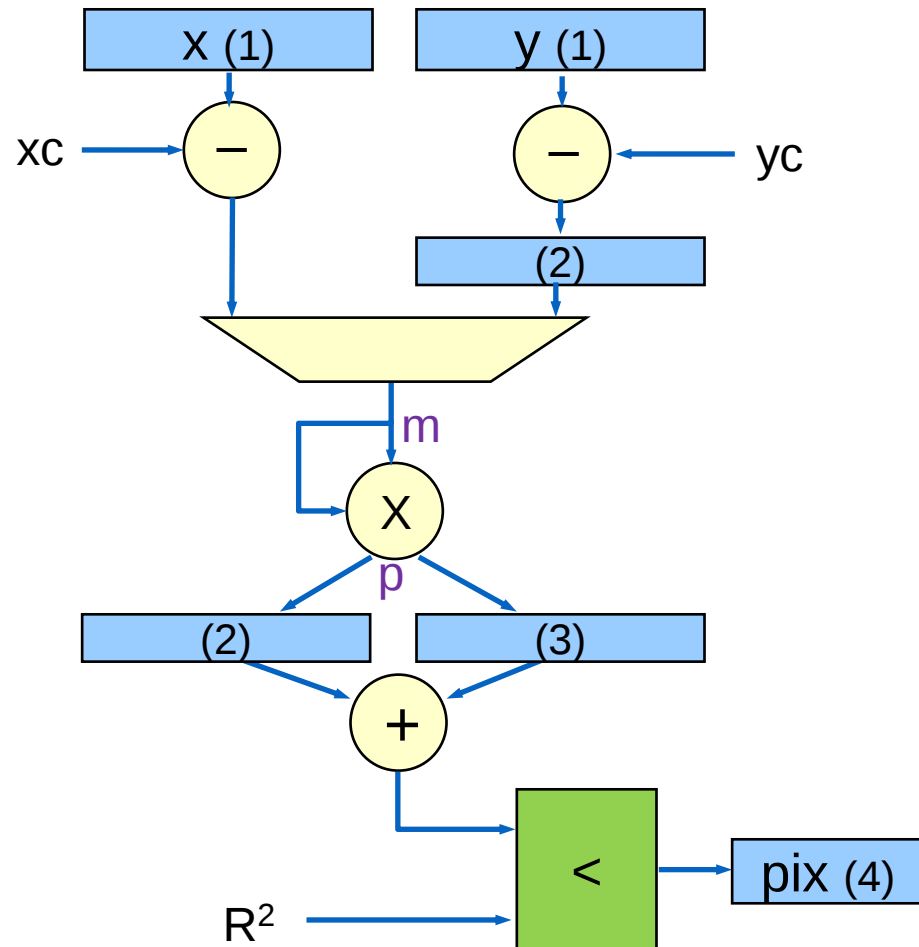

- ▶ Namesto 64 dodatnih FF (dx, dy, p1, p2, r) jih je le 16 !
 - ▶ produkt in registri so v posebnem bloku MULT znotraj FPGA
- ▶ Zasedenost vezja XC3S50A: 7% (53), 4% FF, 2/3 MULT
 - ▶ v celicah vezja FPGA je dovolj FF, zato se zasedenost ne poveča !
- ▶ zakasnitev: 4 cikle, prepustnost: 200 M op/s
 - ▶ rezultat brez uporabe blokov MULT: 20%, 8% FF, 102 MHz

Optimizacija površine – računska sekvenca

2x uporabimo en MULT

Načrtujemo krmilni avtomat

*Opis vezja v jeziku VHDL

▶ sekvenčni krmilni avtomat:

```
sekv: process (clk)
  variable dx, dy: signed(7 downto 0);
  variable r: signed(15 downto 0);
begin
  if rising_edge(clk) then
    if stanje=ena and start='1' then
      dx := signed(x) - xc;
      dy := signed(y) - yc;
      m <= dx; -- vhodi za prvi produkt
      stanje <= dva;
    end if;

    if stanje=dva then
      p1 <= p; -- shrani produkt in pripravi
      m <= dy; -- vhode za drugi produkt
      stanje <= tri;
    end if;
```

```
    if stanje=tri then
      p2 <= p; -- shrani drugi produkt
      stanje<=konec;
    end if;

    if stanje=konec then
      r := p1 + p2; -- seštej in primerjaj
      if r < r2 then pix <= '1';
      else pix <= '0'; end if;
      done <= '1'; -- signal za zaključek
      stanje <= ena;
    end if;
```

▶ in kombinacijski množilnik:

```
p <= m * m;
```

Rezultati sinteze in tehnološke preslikave

- ▶ Zasedenost vezja XC3S50A: 9% (67), 5% FF, 1/3 MULT
- ▶ zakasnitev: 4 cikle, prepustnost: $177 \text{ MHz}/4 = 44 \text{ M op/s}$

# FSMs	: 2
# Multipliers	: 1
8x8-bit multiplier	: 1
# Adders/Subtractors	: 3
16-bit adder	: 1
8-bit subtractor	: 2
# Registers	: 73
Flip-Flops	: 73
# Comparators	: 1
16-bit comparator less	: 1

- ▶ Sinteza brez blokov MULT: 15%, 6% FF, 98 MHz
- ▶ Primerjava s cevovodom brez MULT: 20%, 8% FF, 102 MHz

4. vezje: šifriranje podatkov

Blokovni algoritem s 4 iteracijami šifriranja

C++

```
int main(void)
{
    char a, b, a_nov, b_nov;
    char k[] = {0xff,0x0f,0x03,0x30};
    cin >> a;
    cin >> b;
    for (int i=0; i<=3; i++) {
        a_nov = b;
        b_nov = (b + k[i]) ^ a;
        a = a_nov;
        b = b_nov;
    }
    cout << a << b;
}
```

VHDL
Behavioral

```
for i in 0 to 3 loop
    a_nov := b;
    b_nov := (b + k(i)) xor a;
    a := a_nov;
    b := b_nov;
end loop;
```

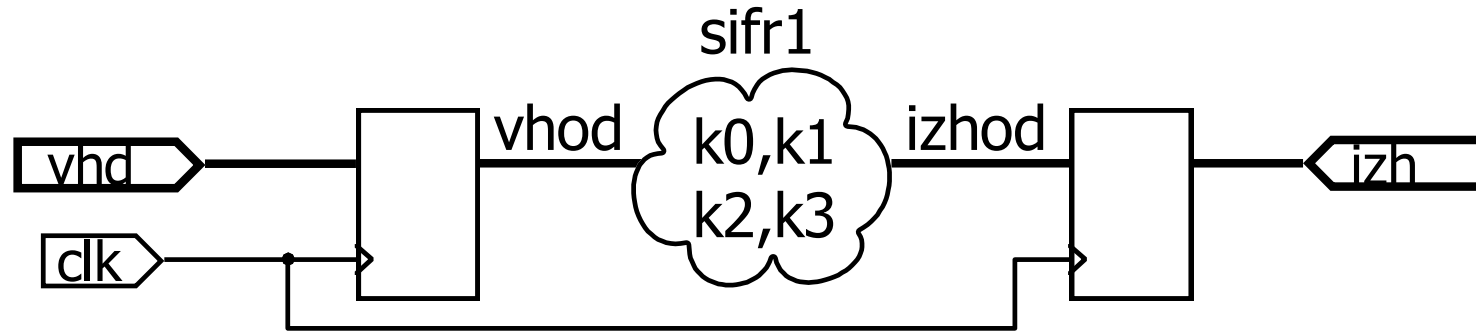
Kombinacijska izvedba

rezultat operacij vsakokrat shranimo v nov signal

```
sifr1: process(vhod, a0, b0, a1, b1, a2, b2, a3, b3, a4, b4 )  
begin  
    a0 <= vhod(15 downto 8);  
    b0 <= vhod(7 downto 0);  
    a1 <= b0;  
    b1 <= (b0 + k(0)) xor a0;  
    a2 <= b1;  
    b2 <= (b1 + k(1)) xor a1;  
    a3 <= b2;  
    b3 <= (b2 + k(2)) xor a2;  
    a4 <= b3;  
    b4 <= (b3 + k(3)) xor a3;  
end process;
```

VHDL
RTL

Kombinacijsko šifriranje

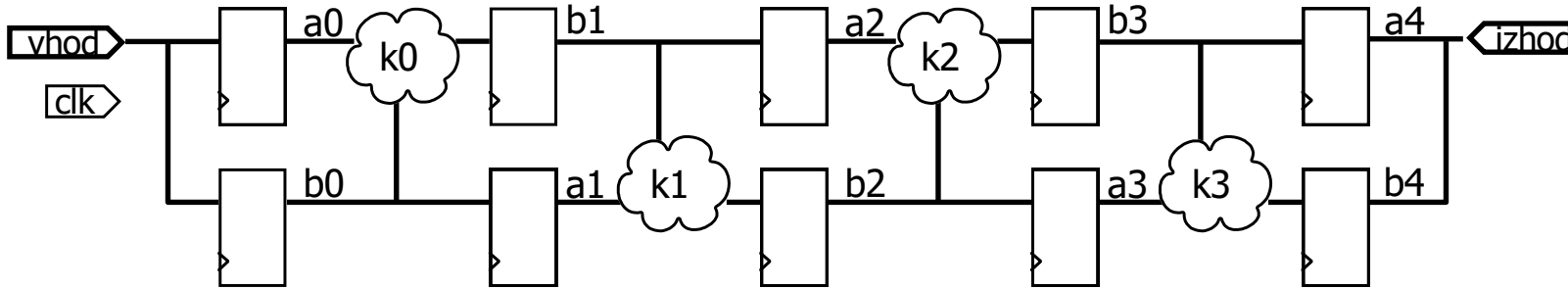

- ▶ zasedenost CPLD XC95288: 56 makrocelic, 32 flip-flopov
- ▶ zakasnitev: 1 cikel, prepustnost: $2 \cdot 26,8 \text{ MHz} = 53,6 \text{ MB/s}$

Kako povečati hitrost vezja?

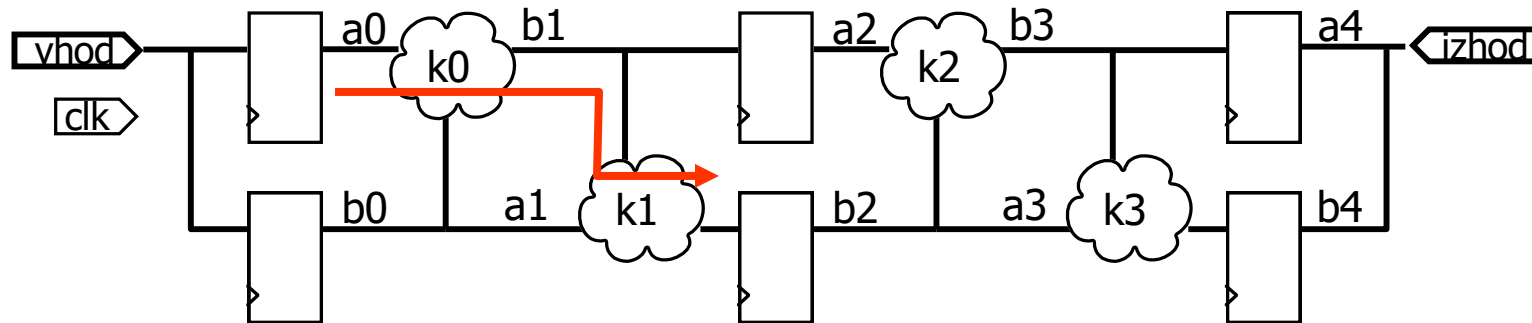
Štiristopenjski cevovod

rezultat vsake iteracije shranimo v register

- ▶ zasedenost CPLD XC95288: 80 makrocelic, 80 flip-flopov
- ▶ zakasnitev: 4 cikle, prepustnost: $2 \cdot 90,9 \text{ MHz} = 181,8 \text{ MB/s}$

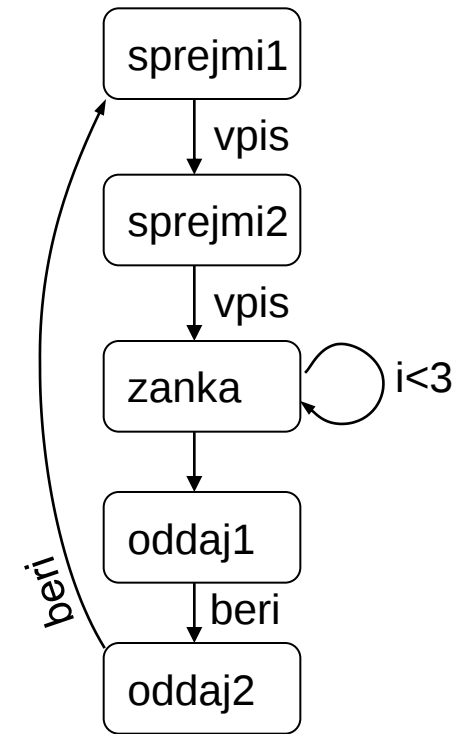
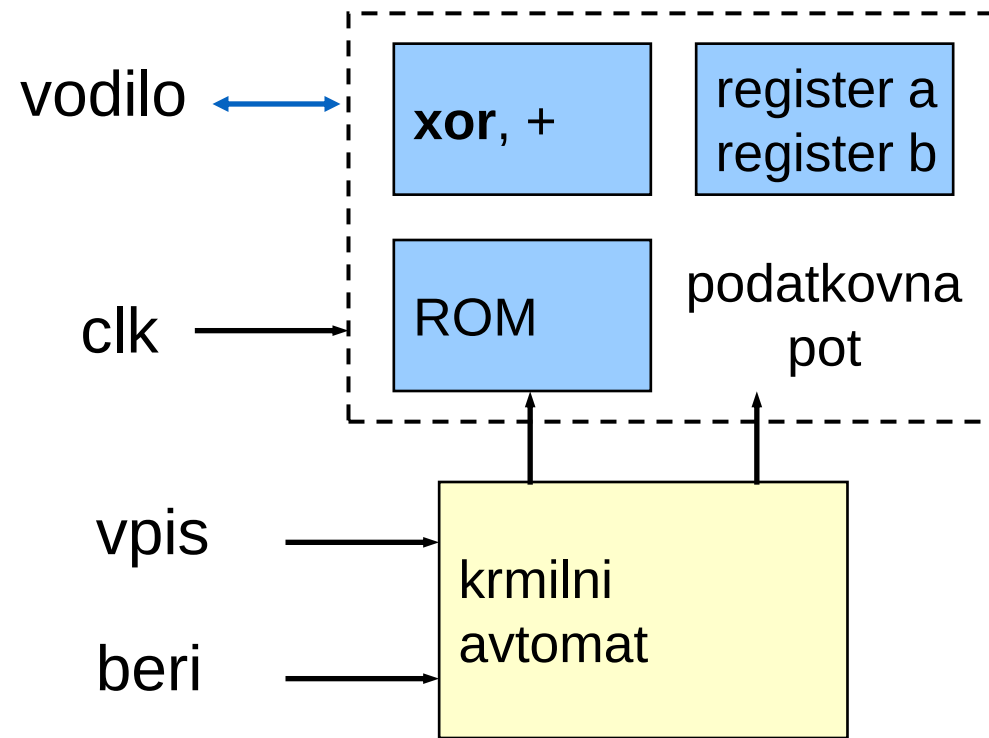
Dvostopenjski cevovod

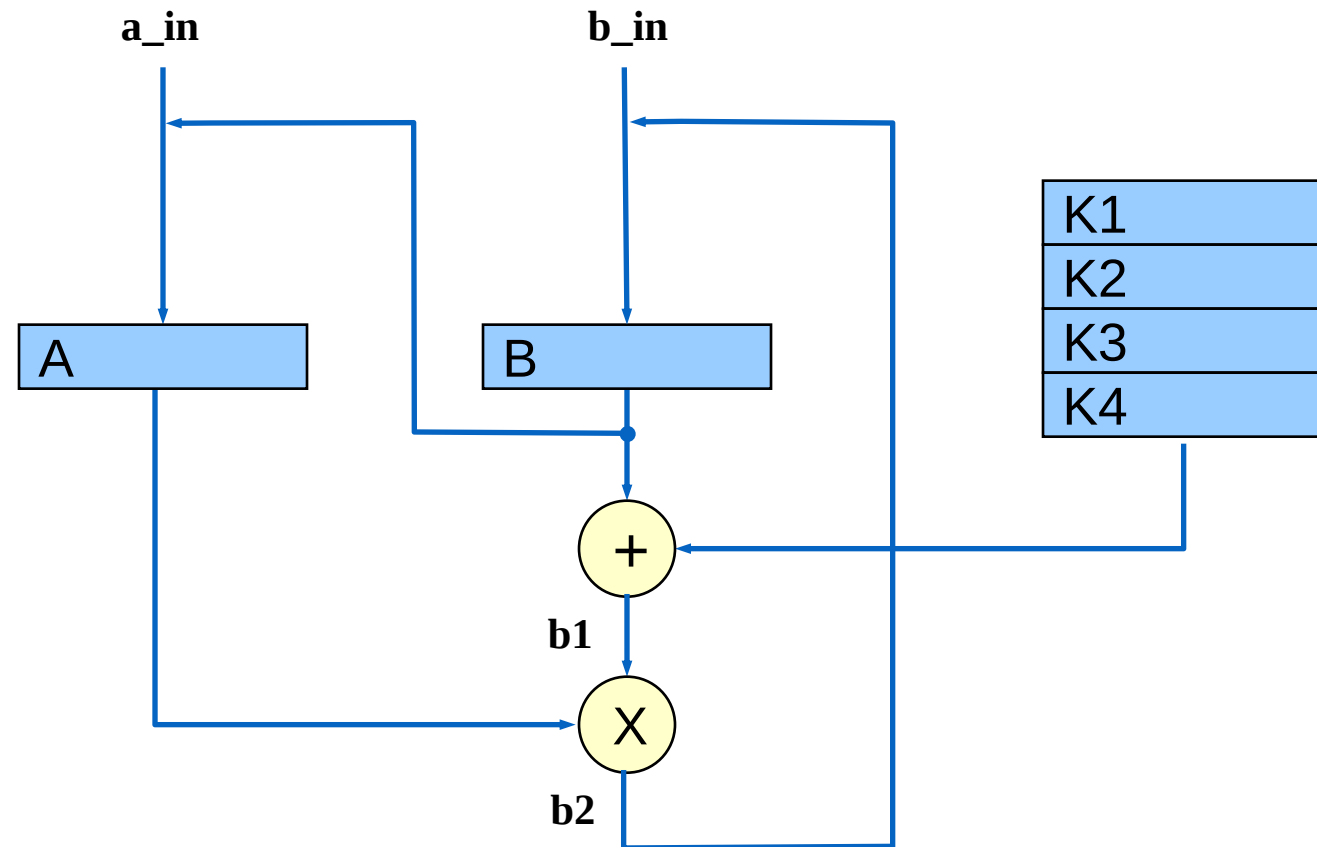
- ▶ zasedenost CPLD XC95288: 54 makrocelic, 48 flip-flopov
- ▶ zakasnitev: 2 cikla, prepustnost: $2 \cdot 46,1 \text{ MHz} = 92,2 \text{ MB/s}$

Sekvenčni procesor

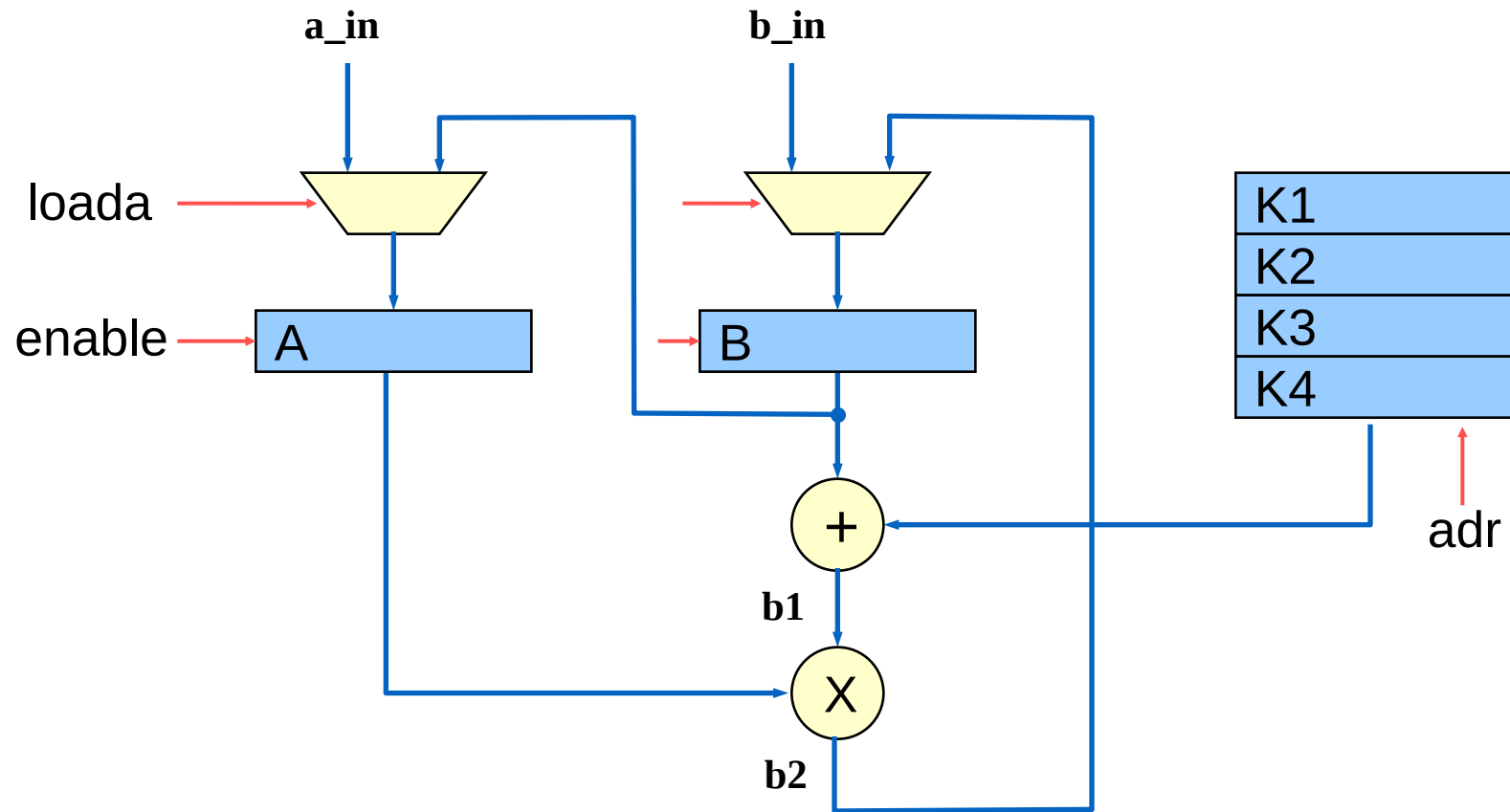
Vezje razdelimo na podatkovni in kontrolni del

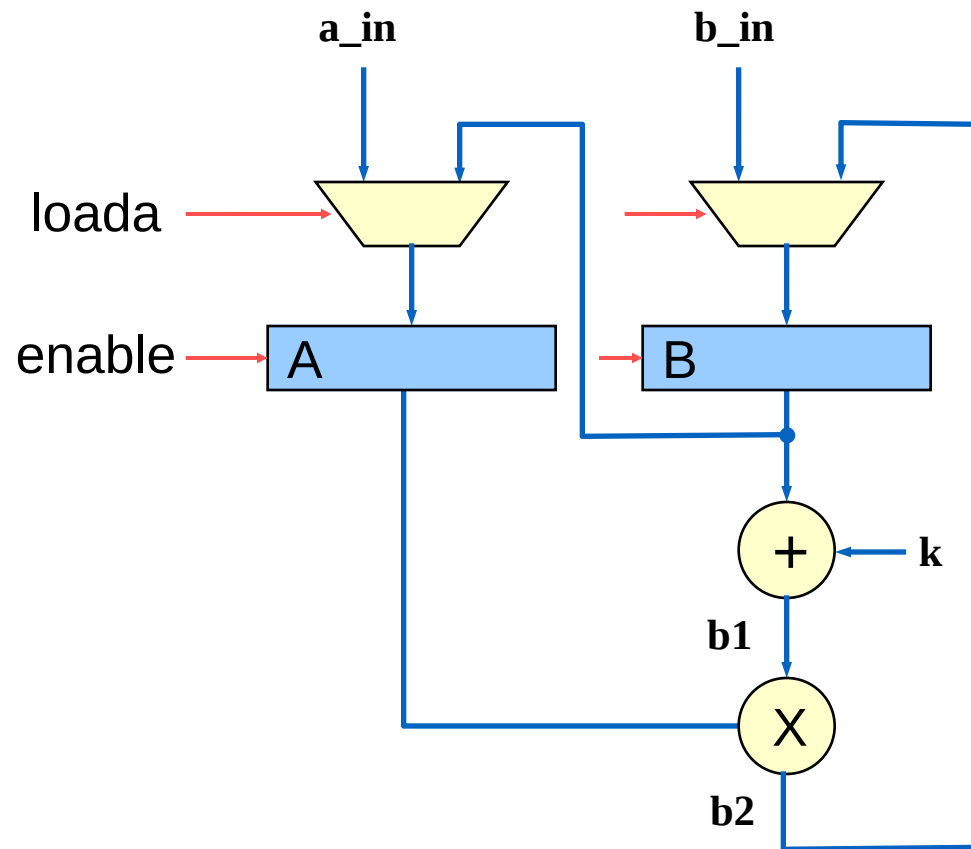
Podatkovna pot

Krmilni signali

Podatkovna pot v jeziku VHDL


```
pod: process(clk)
begin
  if rising_edge(clk) then
    if enable = '1' then
      if loada = '1' then
        a <= a_in;
      elsif loadb = '1' then
        b <= b_in;
      else
        a <= b;
        b <= b2;
      end if;
    end if;
  end if;
end process;
```

```
b1 <= b + k;
b2 <= b1 xor a;
```

ROM v jeziku VHDL

za opis uporabimo zbirko (**array**)

```
architecture RTL of code is
```

```
...
```

```
type rom_type is array (0 to 3) of  
    std_logic_vector (15 downto 0);
```

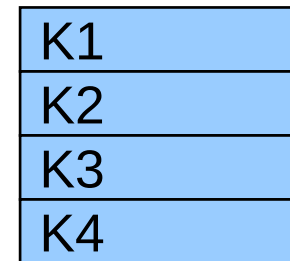
```
constant rom : rom_type :=  
    ("0000000000000001",  
     "0000000000000011",  
     "0000000000000111",  
     "0000000000001111");
```

```
signal adr: integer range 0 to 3;
```

```
...
```

```
begin
```

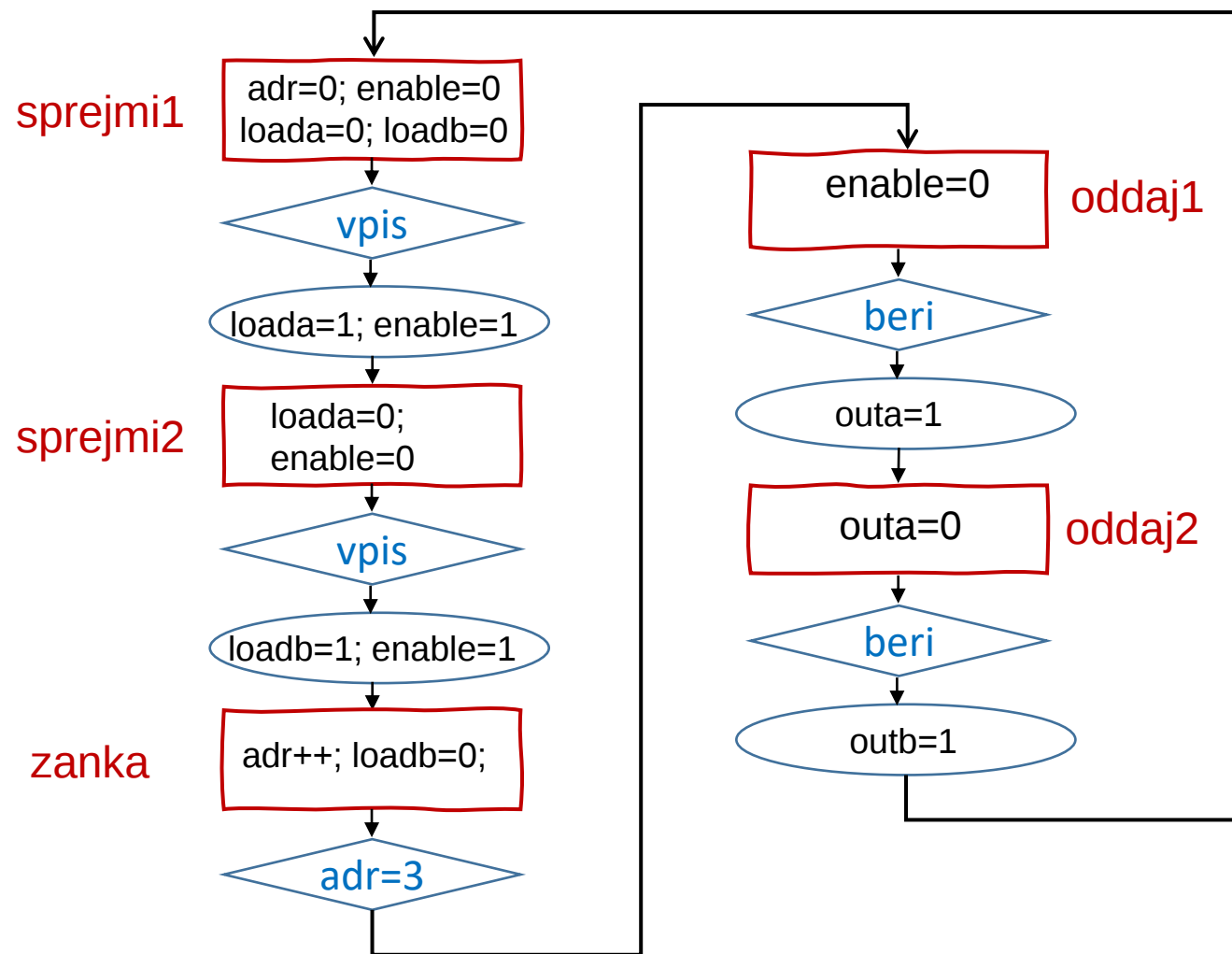
```
    k <= rom(adr);
```


adr

Krmilno vezje

algoritmični sekvenčni stroj

Rezultat in primerjava

- ▶ zasedenost CPLD XC95288: 31 makrocelic, 22 flip-flopov
- ▶ zakasnitev: 8 ciklov, prepustnost: $84,7 \text{ MHz}/8 = 10,6 \text{ MB/s}$

Vezje	zasedenost	f [MHz]	MB/s
1. vezje	56	26,8	53,6
2. vezje	80	90,9	181,8
3. vezje	54	46,1	92,2
4. vezje	31	84,7	10,6